

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob torkih, četrtekih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbo
kroz priloženo naročilno se spravo se
izira.

Posamične številke se dobivajo v pro-
daalnicih tobaka v Trstu po 3 nč.,
izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petiti; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 18. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo ulica Molino plo-
cilo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst. Odpri reklama-
cije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

Nacijonalni kulturni parlamenti.

Obljubili smo bili te dni, da se čim prej
spomnimo članka, ki ga je bil prinesel zadnji „Slov.
svet“ pod gorenjim naslovom. Predmet temu članku
je postal tudi v nas aktuvelen in je jel vzbujati
obče zanimanje po vseslovenskem shodu.

Članek se opira na neko knjižico, ki je izšla
te dni v Lipskem („Grundzüge für eine endgiltige
Lösung der Nationalitätenfrage in Oesterreich“.)
V tej knjižici priporoča pisatelj, naj bi se zasno-
vali pri nas „kulturni parlamenti“. Gosp.
avtor je izgovoril tu veliko besedo, kajti, kar
predlaga tu pameten Nemec, se osredotočuje v
misli, o kateri se je razpravljalo tudi na vseslo-
venskem shodu in katera — ako se uresniči —
more privedi v Avstriji do rešenja hudih narodnih
prepirov. Ta misel je — narodna samouprava. Sle-
herai narod naj bi sam skrbel za svoje kulturne
potrebe in to potom — kulturnih parlamentov.

„Slov. svet“ piše o tej knjižici: Avtor potr-
juje dejstvo, da kriza, ki se kaže sedaj, ni nova,
temveč traja že izza Taaffejeve dobe. Kriza je pa
taka, da mora priti do rešitve. Rešitev je pa po
vseh poskusih pri vsestranskem premišljevanju naj-
primerniša, če tudi težavna, samo jedna, namreč
ta, da se vsi stvari za vsak narod poseben kul-
turni parlament.

Predno pa je prišel pisatelj do zaključka o
takih parlamentih, stavlja si sam načelno in ne-
izogibno vprašanje: „Kako je možno, vsem v tej
državi prebivajočim narodom omogočiti njih razvoj
v njih nacijskonalnem svojstvu in v njih
podedovanem nacijskonalnem posestvu? Da bi pojasnil stvar, razločuje med običnimi in spe-
cijalnimi postulati. Obični postulati so taki, ki slone
na podstavah, enakovrstnih pri vseh narodih, n.
pr. vprašanja državljanske svobode, občja pravna
načela, socijalna in gospodarska organizacija, de-
želna bramba, itd., torej političski in gospodarski
postulati. Postulati druge vrste pa so specijalni in

se dostajajo členov jedne in iste narodnosti, da
morejo v njej pridobivati si in gojiti vse, kar je
doslej dose la znanost in kultura. torej spadajo v
to vrsto na prvem mestu narodni učni zavodi, potem
pa zagotovljenje prilike, da more človek koristno
porabiti, kar si je prisvojil in pridobil pri svojem
narodu.

Porabiti pa morem, za kar sem se sposobil,
le tedaj, ako moje narodne zahteve počeva orga-
nizacija državnih naprav. Kaj nam pomaga na-
rodna literatura, kako naj jo razvijamo, če je ne
more rabiti odvetnik, sodnik, upravni uradnik? To
je tudi vzrok, radi katerega ne more noben narod
zadovoljiti se samo s tem, da uprava občje žnjim
v njegovem jeziku, temveč morajo državne naprave
biti tudi tla, na katerih nahaja duševno negovanje
in razvijanje nacijskonalne kulture svoje praktično
polje. S tega stališča državna uprava ne more biti
sama sebi namen, temveč je dolžna porabljati tudi
na odne moči, in to spada k pogojem življenja
vsake narodnosti.

V glavnem vprašanju stoji poleg razvijanja
narodnih svojstev tudi dosejanja nacijskonalna posest.
To posest je treba primerno ločiti od posestev
drugih narodnostij. Ako torej predpolagamo že iz-
vršene mejnike posestvu vsake narodnosti tudi ni
tako, da dobi vsaki narod na svojem posestvu urad-
nike, ki so se izvežbali doma ali vsaj za vsako
dotično narodnost. Jezik vseh gospod in naprav
bodi torej tak, kakor ga zahteva nacijskonalna posest;
in sicer tako, da se to načelo izvrši do najvišjih
osrednjih mest.

Od začetka seveda ne more se ta zahteva
izvršiti pri vseh narodih jednako, ker so se doslej
razvili različno, ni torej ne dovolj domačih
močij, in ni morda književnost razvita zadostno.
Ali pa je taka nacijskonalna literatura za upravo
dovolj razvita ali ne, in do katere stopnje ima
že n. pr. potrebno terminologijo za upravne po-
trebe, tega ne more določevati sama vlada, temveč

vlada in kulturni parlament dotične narodnosti.
Poslednji najbolj pozna razvoj svoje narodnosti in
njene književnosti, torej se vlada s kulturnim par-
lamentom dogovori o stopinji, do katere je v vsaki
dobi možno uradovati v jeziku dotičnega naroda.

Kulturni parlament pa ščiti razvijanje narodne
kulture, sosebno po naučnih zavodih v najširšem
pomenu besede. Kulturni parlamenti morajo za vse
svoje posle dobiti popolno pravo za dovoljenje pro-
računa, in oni bi določevali stroške za kulturne
potrebe, vsak narod bi sam pokrival te stroške,
tako bi vsak narod svoje kulturne in-
stitucije sam upravljalin sam pla-
čeval.

Iz posamičnih kulturnih parlamentov bi se
sestavila delegacija v posebno korporacijo, v nekaj
„državni kulturni svet“, in ta bi n. pr.
presojeval, kaj je pri tem, kaj pri onem narodu
dobrega in vrlega, in te vrline bi bile vsem na-
rodom na korist. Tudi bi ta državni kulturni svet
predlagal, ali ni kak šibkejši narod za svoje kul-
turne interese potreben primerne podpore.

Osnovne določbe, n. pr. o pouku, bi določeval
takisto ta kulturni svet ali pa državni zbor.
Po rešenju nacijskonalnega vprašanja s takimi sred-
stvi, ki bi jih vsaki narod dobil na svojem posestvu
vseh narodov združevali v političske in gospodarske
stranke.

Po tem načrtu bi ostali dosedanja deželni
zbori, kakoršni so, in s tem, pristavljamo mi, bi
bilo ustrezno tudi osrednji vladi, v imenu katere
je grof Badeni zavrnil tirolske Italijane in posredno
tudi Nemce v severnih Čedah, stremeče k razko-
sanju Tirolske in Češke.

Tudi naš avtor se obrača proti krojenju se-
danjih dežel in proti razširjenju dež. avtonomije;
vsako teh dveh načel se mu zdi neumestno za re-
šenje narodnostnega problema. Ko bi se nacijskonalno
vprašanje do cela preneslo iz drž. zbora v dež.
zbore, bi nastalo namesto jednega več nacijskonalnih

PODLISTEK

Lari-Fari.

Spisal: Sra k o p e r.

Na divanu je ležala, sela, ustala, hodila po
sobici... Ne, pa ne! ako je taka, pa naj bode, pred
njo se ne ponižam! In Ivan, dijaška ljubezen, jaz
neumnica — — lari fari!

Prestrašila se je izpregovorivši zadnji besedi.
A v srcu se jej je oglasil zopet čut ljubezni, čut
priateljstva in hudo jej je... hudo! „Ne, moj po-
nos, moja čast!“

Vzela je iz miznice pismo, katero je bila
prinesla Micika, prižgala užigalice...

„Tako naj izgine, kakor ta dim, vsaki spo-
min na to rodovino!“ in Hermina se je hotela
prepričati, da je zadovoljna: papirjev dim pa jej
je padal na pluća, da je težko sopihala.

Odprla je okno in zrla v noč... Bilo jej je
hudo pri srcu... zaporedoma pa se je tolažila, na-
bravša obraz v gubice jeze: „Ne, moj ponos, moja
čast!“

VIII.

Tudi slepa kura včasih zrno najde.
Narodni pregovor.

„Mislite, da Ivan res ne dovrši svojih študij?“
„Kakor rečeno, gospod svetnik“, je govoril
malomarno France Lovec, kakor da razpravlja

plan kakega poslopja, „pravili so mi njegovi to-
variši, da je sub, samo kost in koža ga je — jaz
ga sicer nisem videl — lasje da so mu izpadli,
osiveli, učenje da je zanemaril, da...“

Pazljiv slušatelj bi bil opazil, da Lovčeve
besede bolj in bolj objema plamen patoza in, da
Lovcu ni malo ležeče na tem, kako menenje dobi
gospod z Vrha o Ivanu.

Hoté nadaljevati pričetni stavek ustavil ga je
gospod z Vrha: „No, in vi imate že dobro službo?“

„Tako, da si upam zgraditi svoje ognjišče;
vendar pa hočem še letos odpotovati na Rusko.
Ko se vrnem, najbrže čez jedno leto, pa se mislim
stalno nastaniti v domovini.“

Skozi temne preproge je sililo solnce v ele-
gantno opravljeno sobo. Molčé sta spuščala naša
znanca iz ust goste oblake dima sonnoritas-smotk,
utopljena vsaki v svoje misli.

Na vrtu je Hermina zrla čez plot doli na
trg: veselo rajanje jej je prinašal topli letni veter
iz Dobdojeve hiše, sentimentalno, brez misli je
slonela ob ograji in vendar v njenem srcu ni bilo
vse v redu. Kakor hitro se je ganila s telesom,
pojavi se je v njeni glavi brezštevilno naklepov,
dvomov, nedolčnih mislij; kako lepa je bila ta
glava v žarkih zabajajočega solnca! Temno-kosta-
njevi lasje so se jej vili liki mahovje v deroči reki,
razpleteni po bujnem hrbtu: vetrič jih je sedaj pa

sedaj malo odvdignil ali pa celo vsul čez ramo na
prsa, ki so se visoko vzdigovala v kratkih pre-
sledkih, devotka pa si je pogladila sem ter tja po
čelu, bolestno stisnila oči, kakor bi hotela odgnati
moreče prizore svoje fantazije.

„Zakaj se ni odzvala Dobdojevemu in Mici-
kinemu povabilu? Zakaj ne?... Oh ne, nikdar noče
več v to družbo, in, da se je Micika žrtvovala za
njeno srečo!... Ah, Ivan ljubi njo, Miciko, sicer bi
bil prišel danes, voščil bi jej srečno prihodnost...
toda on ljubi njo, boli ga...“

Stara ciganka, znana povsod po Xiški dolini,
jo je predramila iz teh mislij položivši jej na ramo
koščato, rujavo in ovenelo roko.

Hermina je odskočila kakor bi jo bil pičil
gad, morda se je zbala, da je ciganka čula njene
misli, potem pa je jezno pokazala starki pot iz
vrta. Toda ta je bila danes grozno sitna in vsi-
ljiva. Privlekla je iz nedrij zavitek, potem pa po-
kazala pomenljivo na umazane karte: „Gospodi-
čina, frajlica, deset krajcarjev, pa hočete zvedeti
svojo srečo“, in zopet se jej je približala za korak,
držala roki proseče proti njej, namrdnivši obraz
na jok.

„Lari fari, takim budalostim jaz ne verjamem.
Tu imate desetico, pa glejte, da se spravite!“

(Pride še.)

bojišč, bi to povečalo težave združevanja za namene skupne države, in tudi ko bi narodnostni odlomki v posamičnih deželah dosegli jednako-pravnost, zaželjene narodne avtonomije bi vendar ne dobili, ker bi bili tudi potem razcepljeni na več deželnih skupin. To pa je tisto, kar smo mi povdarjali tolikokrat, da narodni oddelki bi ostali brez jednotnega kulturnega zastopstva, in bi ukrepali glede na narodni razvoj v jedni deželi tako, v drugi pa drugače. Proti snovanju nacionalnih provincij pa bi se kazale prevelike težave v postavljenju mejnikov, sosebno bi se ne mogli deliti narodno pomešani kraji dežel, in konečno se protivi takemu kosanju in trganju dežel ves njih dolgi zgodovinski razvoj. Dobiček izvršenja v zmislu nacionalne avtonomije je očiten dovolj sosebno radi tega, ker se politiške meje ne pokrivajo z nacionalnimi, in vsled tega preneha bojevanje nacionalnih življenj kakor takih.

To je jedro pisateljevih mislij; vidi se, da se množe tisti mislilci, ki ne le zagovarjajo nacionalno avtonomijo, temveč se vedno bolj uglašajo v njo. Kolikor se dostaja „Slov. sveta“ in tistih, ki na Slovenskem soglašajo z njim, jim je v zaščeno, da niso več osamljeni, in da se jim ne more očitati, da so slepo trmasti, zaljubljeni v jedno misel.

Tako „Slov. Svet“. S predzadnjim ostavkom pa je podan odgovor tudi na najnovejši predlog nemških konservativcev, o kojem smo že 2-krat govorili v tem listu. Predlog namreč, da bi za urejenje jezikovnega vprašanja državni zbor izdal le glavni zakon, katerega naj bi potem prirejali dež. zbori za vsako deželo posebej. Mi smo se bili takoj izjavili proti temu predlogu, nverjeni, da bi po tej poti ne nehali narodni boji, a vesel nas, da je tudi pisec večkrat omenjene knjižice pritegnil našemu menenju, rekši, da — ako bi deželni zbori dobili stvar v roke — bi bila jedina posledica ta, da bi dobili namesto jednega v drž. zboru, več deželnih narodnih bojišč. To pa bi značilo le poojstrenje narodnih preprirov.

DOPISI.

Iz Bazovice dne 2. oktobra 1897. (Izv. dop.) [Slavnost v Bazovici.] Prav je imel oni, ki je pisal v „Edinosti“, da se v Bazovici pripravljajo lepe reči ter da ljudstvo komaj pričakuje lepe manifestacije. Toda slavje je celo nadkrililo naše nade.

Naš veleč. g. župnik je daroval minole nedelje svojo zlato mašo. Tri dni popred so oznanjevali zvonovi, da se bliža ta veličastni dan. In bil je res lep praznik. Že soboto zjutraj zgodaj so se jele razobesati zastave, dičiti oeste, hiše in okna, a na večer je zablestela vsa vas v neštevilno lučih. Bilo je tudi več transparentov, med istimi je bil posebno lep oni nad vhodom v gostilno „pri lipi“: „Slava zlatomašniku!“ Ob 8. uri zvečer so se v isti gostilni jeli zbirati domači pevci in žnjimi mnogo ljudstva iz vseh bližnjih vasi. Ves spreved se je podal v župni dvorec zastavami in v bengaličnem svitu. Tu so zapeli pevci zbor „zlatomašniku“, potem „U boj“ in naposled cesarsko pesem. Poslednjo pesem je pelo tudi vse občinstvo. Zlatomašnika je pozdravil g. I. Pertot lepimi besedami in v imeu vseh župljanov, ki so radostno vsklikali gromoviti „živio“ svojemu dušnemu pastirju. Slavljence, vidno ganjen, se je pristrčno zahvalil na tej lepi ovaciji, zaključivši z: amen. Potem se je vračal spreved po razsvetljenih ulicah, a pevci so peli mejpotoma. Spreved se je ustavil pod velikim slavolokom pred cerkvijo. Tu so prepevali pevci ob prižiganju bengalov in šviganju raket. Vse vrvenje in rajanje je pričelo, kako iz srca se veselilo to ljudstvo.

Napočila je nedelja. Krasen dan! Zdelo se nam je, kakor da je hotel sam Vsevečni kazati slavljenca svojo posebno milost, uslišavši srčne prošnje ljudstva: da bi nam le Bog dal lepo vreme. Ljudstva je jelo prihajati od vseh strani, kar vrvelo je ljudstvo po ulicah. Vse se je divilo Bazovičanom, da so vse tako lepo priredili. Slavoloki so bili trije. Prvi je bil pred župniščem z napisom na jedni strani: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ in na drugi strani: „Na vekomaj, amen!“ Drugi je bil na glavni cesti, ki je nosil napisa: „Pastirja zlatomašnika udani

— Lepo pozdravljajo župljani“ in: „Župnija tu se danes vsa raduje — Ko zlato mašo župnik nje daruje“. Temu slavoloku nasproti, ob urodu v dvorišče gospe Weltove, sti bili prirejani iz cvetlic številki 1847. in 1897. a nad istima je visela stara ali krasna zastava „Ilirskega Sokola“ z napisom: „Zdržena Slovenija“. Tretji, veliki slavolok je stal pred cerkvijo z napisoma: „Zlatomašnik narodnjak, — bod pozdravljen tisočkrat!“ in: „Sad za trude na višavi — Vžival boš v večni slavi“.

Na zvoniku pa je visela 24 metrov dolga narodna trobojnica, naznanjajoča, da tu biva mili slovenski rod, narod — poštenjak; in da slavi danes svoj najlepši dan župnik-narodnjak. Sploh vse je bilo prirejeno tako lepo, da se je zdelo človeku kakor da se vrši kaka velika narodna slavnost.

Po 8. uri jel se je pomikati lep spreved od župnišča do cerkve. Po ulici je bilo ogromnega ljudstva. Prvi je hodil nosilec križa, za njim šolska mladina, zastava, pevci, 9 deklet v narodnih nošah in velikimi narodnimi trakovi čez prsa ter šopki cvetic v rokah, starešinstvo z svečami, duhovščina, in slednjič zlatomašnik, spremljan po svojem sorojaku, kanoniku in zlatomašniku Jurju Janu in po kanoniku Čebularju. Potem pa je sledila velika množica ljudstva. Ko je spreved prišel v cerkev, so zapeli pevci na koru: zlatomašniku pozdrav. Slavnostni cerkveni govor je govoril divno gosp. župnik Slavec. V lepi besedi je opisoval govornik delovanje in službovanje jubilarja; koliko dobrega in slabega je užilisti v dolgi dobi petdesetih let.

Ivan Vouk je bil rojen dne 22. junija 1822. v Hrašah na Gorenjskem. Dne 12. septembra 1849. je bil posvečen v mašnika v Kopru od pok. škofa tržaško-koperskega, preč. gosp. Jarneja Legata in je 26. septembra istega leta v rojstni župni cerkvi M. D. v Lescah pri Radovljici daroval Bogu svojo prvo sv. mašo. Služil je kakor župni pomočnik, šolski učitelj, župni oskrbnik, župnik v Istri 21. let in sicer: v Pazinu, Moščenicah, sv. Petru v šumi, Žminju, sv. Ivanu ob Raši, Kastvu, Dolenji Vasi pri Lupoglavi, na Krasu od l. 1868, v Divači in od 1. junija 1871. v Bazovici pri Trstu. (=50 let.)

Potem je jubilar daroval zlato mašo ob veliki azistenci navzočih duhovnikov. Pevci so peli dobro pod vodstvom gosp. Razma in sicer prvo od pevovodje poslovenjeno Volaričevu sv. mašo in dve Razmovi skladbi „Blagoslov“ (Tantum ergo) in „Hvalnico“ (Te Deum). Vse v slovenskem jeziku. Tu smo občutili prav živo, kako od srca gre pevcem lepa slovenska cerkvena pesem. Kako lepo je donelo: „Gospod, usmili se!“ kako veličastno: „Slava!“, kako mogočno: „Svet“ itd. Povdariti treba, da so se pevci izvežovali v teh skladbah v 10 dneh.

Po cerkvenem obredu vračal se je spreved po istem redu. Pri slavoloku pred župniščem je pozdravila jubilarja v imenu deklet gospodičina Olga Urbančičeva: „Velečastiti gospod zlatomašnik! Blagovolite sprejeti ta šopek v dokaz hvalečnosti bazoviških deklet in v spomin na današnjo slavnost! Bog Vas živi!“ Na to mu je podarila kelih s kežem, napravljen iz svežih cvetic, ob katerem je visel trak v narodnih barvah z napisom: „Slovenske deklice zlatomašniku.“ Jubilar se je zahvalil ganljivimi besedami in ljudstvo je zaorilo krepki „živio“, pevci pa so zapeli „zlatomašniku“. S tem je bila zaključena jutranja slavnost. O poludne se je zbralo v župnišču mnogo prijateljev jubilarjevih. — Tu se je napivalo zlatomašniku, papežu, cesarju, škofu in slovenskemu narodu. O tej priliki se je nabralo za cerkvico v Padričah 60 kron. Na popoldanski službi božji so peli skupno domači pevci in društvo „Adrija“ iz Barkovelj.

Po blagoslovu zbralo se je na stotine in stotine ljudi na dvorišču gostilne „pri lipi“. Tu so prepevali domači pevci in društvo „Adrija“ iz Barkovelj in „Slava“ od sv. Marije Magdalene spodnje. Ljudstva je bilo od vseh strani okolice, a tudi iz Divače, Sežane, Lipice itd. A tudi meščanov je bilo mnogo. Veselico so počastili tudi zlatomašnik, kanonika Jan in Čebular in mnogo drugih duhovnikov. Pred odhodom gostov so se

zbrali vsi trije zbori, da se poslova s — pesmijo. Goste je pozdravil g. Ražem, a zahvalila sta se mu predsednik „Slave“, g. Miklavc in predsednik „Adrije“, g. Dragotin Pertot. Potem so pevci zapeli skupno „Slovenac i Hrvat“ in „Istrskim Sokolom“ in urnebesni živio so se razlegali v tiho noč. Po tem pa smo domačini poseli v notranje prostore, kjer se je nadaljevala veselica ob uzornem redu.

Mnogo tržaških gostov, ki niso dobili prostora v gostilni „pri lipi“ zbralo se je v gostilni „na pošti“, kjer je prepeval oddelek pevcev in pevk „Slov. pevskega društva“ iz Trsta. Tudi tu je bilo vse natlačeno občinstva.

Tako smo torej Bazovičani proslavili svojega ljubljene župnika. Ta dan nam ostane v vednem in blagem spominu. Ti pa narod moj, ki umeš tako slaviti svoje zaslužne može in ki so na toli diven način skazal svojo ljubezen svojemu pastirju in narodnjaku, počastil si v prvi vrsti tudi samega sebe. In Tebi, si volasi in zlati starček daj Vsevečni, da bi nas vodil še dolgo in dolgo ter vtrjeval v ljubezni do Boga in v zvestobi do svojega naroda! Slava Ti, zlatomašnik naš!

S — — — č.

Glavni občni zbor

kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico dne 12. septembra 1897.

(Zvršetak.)

Na to se je sklenila nastopna resolucija:

„Staviti je na slavno vladoprošnjo, v kateri se pojasni, da je poljsko varstvo v okolici tržaški nezadostno in da je postaviti dovolj čuvajev, da se zadosti zakonu“.

Gosp. Pečar je dostavil še, da istotako capoville ne izvršujejo svoje dolžnosti in je predlagal k resoluciji, naj bi se zajedno naložilo čuvajem, da se brigajo jedino za posel poljskega varstva, politiko pa in druge v njih poklic nespadajoče stvari naj pustijo na strani. Ako pa nam oblast ne more dati telih čuvajev, tedaj pa naj nam dovoli, da si jih postavimo sami, kakor so nam potrebni. Resolucija se je sprejela.

Na to je opozarjal gospod Škert iz Ročaja, da magistrat zahteva previsoke užitnine na vino, tako sicer, da mora domači vinogradnik piti svoje lastno vino dražje, nego ga pije v krčmi.

On je stavil nastopno resolucijo:

„Občni zbor naprosi slavno vladu, da ne bi dovolila več tako visoke doklade na dac na vino, kakor dosedaj, ker trpi pod tem kmetijstvo okoličana“.

Resolucija se je sprejela.

Gosp. dr. Pretner je rekel, da vlada razpisuje štipendije za pouk učencev na kmet. šoli na Grmu in v Gorici in pozivlje navzoče člene, naj skrbijo za to, da se oglasi ob pravem času zadostno število učencev za imenovanje šoli in sicer: take iz vinorodnih krajev za Gorico, take iz poljedelskih krajev za šolo na Grmu.

Na to se je še predčital odlok vlade, da se dajejo premije za ameriške trte oim posestnikom vinogradov, ki zopet oživljajo opustošene vinograde. Premija znaša 15 do 25 gld.

Potem, ko se je omenjalo še posebej, da je treba zboljšavati pašnike in iste kar naj bolj mogoče spreminjati v travnike in potem ko sta gg. odbornika Žitko in Živic spodbujala k vstrajnejemu delovanju družbe in priporočala členom, naj širijo moč družbe z ustanovo novih podružnic, ker le, ako smo mečni, močno bode tudi naše delo, volil se je novi odbor in gospod predsednik je zaključil zbor zagotavlja navzočim, da bode novi odbor z vsemi sredstvi deloval na to, da bode naša družba v resnično korist in blagoslov njenih členov in podružnic.

Zbor se je na to razšel, zadovoljen z dano obljubo novega odbora, delovati v čedalje večjo korist domačega kmetijstva in gotovo tudi z namenom, da vsakdo po svoje skrbi za razširjenje družbe na krepki in zdravi podlagi.

Politiške vesti.

V TESTU, dne 4. oktobra 1897.

K položaju. Minole nedelje je dospel cesar Fran Josip z Ogerskega na Dunaj in prva njegova pot v prestolnici ga je vodila do grofa Badenija.

Njegovo Vel. je torej na svečan način izreklo svoje zaupanje prvega svetovalcu svojemu. Razsodnemu politiku ne treba praviti, kaj da pomenja to v naši Avstriji, ako vladar na toli nenavaden, sijajen način časti svojega ministra. To ni več le pojav najviše naklonjenosti do osebe ministrove, ampak to je slovesno odobrenje njega činov. Dokaz je to, da vlada popolno soglasje med krono in svetovalcem gledé korakov, ki so se storili in se imajo še storiti. Tudi srdita nemška opozicija se ne bode mogla odtezati utisu, ki ga je napravil ta obisk na vsobjavnost. Prav ima „Reichswehr“, ko kliče opoziciji, da ona nima več pravega smotra pred seboj, ker je zgubila nado, da bi mogla strmoglaviti parlamentarnim potom grofa Badenija. A ravno zato, ker ima prav v tem, kar govori vlada: list do opozicije, se moti v tem, kar govori do skupin na večini. Opozicija ne more vreči vlade le tako dolgo, dokler vlada ima na svoji strani večino. Kako prihaja torej vladni list do trditve, da vlada je ono, ki je stalno, večina pa da so premenljive? Kako se more braniti vlada brez večine? Vladi gotovo treba bolj pomoči večine, nego treba pa večina vladne pomoči. Čemu grozi torej vladni list tudi večini? Tega ne razumemo. Tudi menenju, da vlada je trdnja nego večina, dokler ima prva zaupanje krone, ne bi mogli pritrditi, ker je nekonstitucionalno. Grof Badenij uživa popolno zaupanje vladarja, to je gotovo. Ali na nekaj je pozabila „Reichswehr“, na to namreč, da je cesar Fran Josip konstitucionalen monarh in da se tudi čuti konstitucionalnega monarha, da stavlja torej dolžnosti konstitucionalnega monarha vsikdar pred svoja osebna čutila. V tem se ravno sosebno odlikuje naš cesar. Krivo je torej, ako meni „Reichswehr“, da grofu Badeniju ne treba spoštovati volje večine.

Politične črtice. Tudi dobro. Je bil vsaj odkritosrečen ta ljubi naš „Mattino“. V svoji večerajšnji številki se je potrudil ter je napisal par kolon „politiških črtic“, da nam pove, kar sicer vemo mi že davno: da nas Slovanov nimajo radi on in — njegovi. Ali dodro je vendar, da je povedal. Človek ne more vedeti, kedaj mu prav pridejo taka pripoznanja.

Začel je — kako naj bi drugače — z dvobojem grofa Badenija. Veseli ga, da se mu ni treba bati več, česar se je prav zares bal takoj po dvoboju. Bal se je, da pride do sprememb v ministerstvu vsled dvoboja. Tega strahu nima več. Grof Badeni ostane torej. Tako trdi „Mattino“, in kdo bi mogel bolje vedeti vse to, nego on, „Mattino“? Na podlagi tega dejstva jel je tržaški oficijozus zvižgati svojo vabilno pesem. Naglasom skrbnega očeta jim govori na srce, tem ljubim Nemcem, kako dobro bi bilo, da bi se nekoliko brzdali in se približali vladi, in kako iskreno želi to: on, naš „Mattino“. In da poda svojim besedam čim več veljave pred strogimi obličji nemško-liberalne in nemškonacionalne barve, izjavlja nastopno: „Mi, ki se za sedanjost večino ne brigamo dalje, nego zahtevamo to splošno koristi države, in blaginja Trsta še posebe, in ki nismo nikdar, ne pred volitvami, ne po volitvah, prikrivali svojih simpatij za narod, katerega zastopniki so bili do sedaj dika in ugled voljene zbornice itd. itd.“

Ali ni interesantno to? Pa reci še kdo, da Avstrija ni država neverjetnosti! Pomislimo le! Avstirska vada ima proti sebi opozicijo, kateri ni z lepa para glede krutosti in surovosti v sredstvih, opozicijo, ki je diskreditovala ves parlamentarizem, ki je onemogočila sleherno uspešno delo in slednjič primorala ministerskega predsednika, da postavi svoje življenje v nevarnost v obrambo svoje časti. Zajedno ima vlada pred seboj patrijotisko večino, ki je pripravljena postaviti vse svoje sile v službo države in ne zahteva za to ničesar drugega nego to, kar gre narodom, zastopanim po njej, po božjem in človeškem pravu, in kar se mora zgoditi prej ali slej v blagor države in vseh nje narodov. Na pozorišču imamo tu torej zbesnelo in nikakih obzirov, in nikake pravičnosti, in nikakega avstrijskega patrijotizma ne poznajočjo manjšino; a njej nasproti večino, ki je po svojih sestavi in po svojih načelih in po svojem patrijotizmu resnična zastopnica ogromne večine v različni in mnogojezični Avstriji. In ob taki dispoziciji, ko se zares avstirska vlada ne more pomišljati niti za tre-

notek, na katero stran naj položi težišče svojemu delovanju, vidimo na pozorišču še neverjetnost, ob kateri se moramo kar prijemati za glavo: oficijozni listi, torej glasila, ki naj bi zastopala koristi vlade in države, izjavljajo, da se brigajo za večino le toliko, kolikor prav — morajo in, izražajo simpatije onim, proti katerim mora biti vlada toli ljuto borbo, kakoršna še ni zabeležena v zgodovini življenja avstrijske ustave.

Politične črtice v „Mattinu“ od minole nedelje nas opominjajo zopet, da Avstrija še ni izgubila pravice do naslova: država neverjetnosti.

Iz Hrvatske. Grof Khnen, sedanji ban Hrvatske, bi hotel po vsej sili zvaliti na združeno opozicijo vso krivdo na strašnih činih v Sjeničaku. Tako nekako je dajal razumeti nekemu časnikarju. Gosp. ban ne ve sicer ničesar, kar bi moglo opravičiti to njegovo sumničenje, njemu se le „zdi tako“. Njegova ekscelenca naj le vpraša svojo vest, da-li je smeti izuščati taka grozna obdolženja le na podlagi tega, kar se nam „zdi“ in to proti celi stranki, v kateri stoji — lahko rečemo to — cvet naroda? Je menda že tako, da je njegova ekscelenca srečno dospel na — zadnjo postajo...

Na Grškem so dobili novo ministerstvo pod predsedstvom Zaimisa. Ministrom za pravosodje je imenovan katolik Toman. To je prvi slučaj, da je katolik minister na Grškem. Novo ministerstvo je že položilo prisego v roko kralja.

Različne vesti.

Cesarjev imendan. Kakor vsako leto slavil se je cesarjev imendan v Trstu na cerkveno-slovesen način. Ob navzočnosti vojaških in posvetnih dostojanstvenikov se je darovala slovesna sv. maša v stolni cerkvi pri sv. Justu.

Ni treba povdarjati še posebe, da smo ob tej priliki pošiljali i mi svoje vroče prošnje k nebu, da bi Vsevečni dal našemu milemu vladarju doživeti še mnogo mnogo let v zdravju in zadovoljnosti se Svojimi narodi. A pozabili nismo tudi prositi Boga, da bi podelil moč našemu blagemu cesarju Franu Josipu I., da reši svojo ljubljeno državo iz homatij, v katero jo je zavedlo nebroj sovražnikov naše širje domovine in da se Mu še posreči izvesti za svoje narode ono, kar Mu živi v plemenitem srcu že dolgo, dolgo — namreč politično zadovoljnost vsem, zlasti pa onim narodom, ki se še danes morejo boriti za svoje pravo. V tej želji kličemo danes: Bog živi našega prejasnega Vladarja še mnogo let!

Vojaštvo in iredenta. Vojaški list „Armee-Zeitung“ piše: „Garnizijo v Trstu sestavlja sedaj pešpolk baron Waldstätten št. 97, torej domači tržaški polk. Toda očitno je, da ta polk prav nič ni „doma“ v prvem pristanišču našem. Ko je polk dospel v Trst, blestel je občinski zastop se svojo nenavzočnostjo; na oficijelnem obisku polkovnega poveljnika z dvema stabnima oficijema pri gosp. podestā, ti gospodje niti niso bili vsprejeti; ta obisk je načelnik občine povrnil s kartami, katere je sluga donesel v kasarno. Kedaj se vendar edenkrat pojasni stališče tem objestnim, nepatrijotičkim patronom, da so Avstrijci in da ostanejo tudi za vse čase?“

Koketovanja z iredentisti utegne biti vendar enkrat konec. Tu bi bila umestna največa energija, in vendar božajo o vsaki priliki ljudi, ki se še ponašajo se svojim prot'avstrijskim mišljenjem. „Politik“ pristavlja k tej vesti: „Ti „nepatrijotički patroni“, kakor jih imenuje „Armee-Zeitung“, so pa posebni varvanci nemških levčarjev in „N. Fr. Presse“.

Laške uljudnosti v tržaški bolnici. Pišejo nam: Minole nedelje ob 10. uri predpoludne imel sem posla v tržaški bolnišnici. V isti čas je došel na ambulanco tudi neki mladenič iz Sežane. Imel je pokvarjeno roko. V sobi za vizite mu je velel jeden zdravnikov po laški, da naj sede. Mladenič je sel. Umel ga pa je le tako, ker mu je zdravnik pokazal z roko. Potem ga je vprašal po laški: Kako se pišeš? Mladenič: Iz Sežane! Zdravnik: Kako se pišeš? Mladenič je molčal. Zdravnik: Pojdi v Bosno, tam govore slovenski! V tem je pristopila jedna postrežnica in je v slovenskem jeziku vprašala mladeniča, kako da se piše. Sedaj je dal mladenič seveda točen

odgovor. Potem pa je zdravnik zasmehoval bolnika: Ako ne znaš laški, pojdi v Ljubljano! Tam znajo slovenski. Ali pa pojdi k Mandiču ali k duhovnom, oni ti že pomorejo!!

Take so torej uljudnosti, ki jih nudijo zdravniki slovenskim bolnikom v bolnici tržaški. A mi vprašamo zopet in zopet: Kje je humaniteta, brez katere si ni ne moremo misliti zdravnika, vestno vršečega svoj vzvišeni poklic?!

Cyclists Club in — die Wacht am Rhein. Minole sobote zvečer je slavil v svojih posebnih prostorih v hotelu „Europa“ Cyclists Club svojo desetletnico. To ni nič slabega. Bili so jako navdušeni. Tudi to ne bi bilo nič slabega. Bili so celo nemško nacionalno navdušeni. In tudi to ni nič posebnega v današnjih dneh. Ali čudno, zelo čudno je bilo nekaj drugega, česar hočemo omeniti nižje doli.

Najprej moramo povedati, da je glasbeni del zabave izvajala godba pešpolka št. 87. iz Pulja. O tem piše „Triester Tagblatt“ od minole nedelje: „Die vorzüglichen Vorträge der concertirenden Militärcapelle des 87. Infanterie Regiments aus Pola erhöhten wesentlich die Festesstimmung“. Ta „Festesstimmung“ se je najglasneje pojavila proti 12 uri zvečer, ko menda ni bilo več blizu zastopnika oblasti. Na vrtu hotela sedeči gostje so začuli namreč v svojo veliko presenečenje zvoke pesmi — die Wacht am Rhein! In med zvoki glasbe je vriščalo: All heil!, dokler ni godba — ponovila pesmi.

To se nam zdi čudno. Začudenje pa bodi povito v vprašanje: Kaj bi se zgodilo, ako bi katero slovensko društvo zahtevalo od vojaške godbe, naj svira — rusko himno? Menda ni pet minut ne bi ostala godba na svojem mestu. In, ako bi se dogodil čudež, da bi godba ustregla želji slov. društva, kaj bi se zgodilo potem, kako bi pisali nem. in ital. listi? Koliko potokov pripovedk o panslavizmu bi se pretakalo po predalih teh listov? Tako pa, ker se je svirala in pela „Die Wacht am Rhein“ in se je poleg tega kričalo „All heil!“ božanstveni mir vlada po hribovih in dolinah in je vsa blažena naša „Triester Zeitung“ v svoji „Festesstimmung“.

Kakor rečeno: mi smo se že privadili marsičemu v današnjih dneh, ali „Die Wacht am Rhein“ minole sobote zvečer nas je vendar presenetila, ko vemo, da je vojaškim godbam prepovedano svirati na javnih prostorih celo domače narodne pesmi, ako so iste prononsirane nravi. Tako ni menda vojaška godba na koncertu podružnice družbe sv. Cirila in Metoda minole nedelje svirala nijedne narodne pesmi, izvzemši jeden komad iz „Prodane neveste“.

V hlev torej! Naš sotrudnik nam piše iz okolice tržaške: Gospod urednik, dovolite mi izraziti čut ogorčenja nad črtico, katero ste prinesli v svoji poslednji številki, v kateri poročate, da je nek občinski svetnik sodil Vaš cenjeni list v — hlev. Verujte mi pa, da bi Vam raje nič ne pisal, marveč osebno poiskal dotičnega izomikanca in obračunal z njim, kakor se spodobi, kar pa še utegnem storiti, ako se stvar popolnoma dokaže in izvem dotičnika ime. List „Edinost“ ne sodi v hlev, ker je glasilo naroda, ki stremlje po omiki. Ako mislijo Italijani, da „Edinost“ sodi v hlev že zato, ker je njim nesimpatična, potem moram izraziti svoje skrajno pomilovanje na njih izomiki. Klika italijanskih nestrpnih narastla je že na cel babji somen, ki meni, da se svojim krikom in svojimi grožnjami zapodi Slovence kar nekam med oblake kali!

Pa da bi ti revčeki strigli nam peroti? Pazijo naj, da se ne pripeti nekaj jednacega njim, kajti njim rastejo peroti protizakonito dolge, in kar je zelo sumljivo, ne rastejo jim niti na njih zemlji. Ali hočete, da jim pokažemo s prstom v njih pravo domovino? Ali vsaj v domovino, po kateri hrepené v jednomer, seveda ob polnih loncih jim sicer tako tuje Avstrije. Za sedaj jim pripominjam samo še to: Vaše besede tramwajskemu, „Edinost“ čitajočemu služabniku, so bile zelo nepremišljene, ker razodevajo, kako mali ste postali, kako slabotne se čutite in se nas — bojite!

Koncert z bazarjem ženske družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu. Od sv. Ivana nam pišejo: Konečno se nam je vendar izpolnila iskrena želja: koncert ženske podružnice se je posrečil v vsem svojem obsegu. Veselo nam je utripalo srce, ko

samo videli v trumah prihajati rodoljube obojega spola: od težaka in kmeta pa gori do inteligentnega meščana, vse je privrelo povečati velepomembni dan. Na stotine občinstva se je zbralo na prostranem vrtu „Narodnega doma“ in do zadnjega prostora je bilo napolnjeno zbirališče pod šumečimi vrhovi drevja. Vspored se je izvajal jako lep in posebna zahvala gre mešanemu zboru rojanske „Zarje“, čegar pevčice so zopet pokazale to pot, da znajo biti kos svoji nalogi. Vojaški orkester je bil istotako na svojem mestu, vendar bi radi pripomnili, da za take prilike ne prija salonska godba z gosli, marveč trobente in boben. V velikem šumu in hrupu so se glasovi kar izgubili in človek, ki je stal na nasprotnem kraju vrta, je videl samo gibanje loka po strunah, a slišal ni ničesar. Cvet veselice je bil seveda bazar in cvet bazarja „ribolov“. Pri tej točki so Svetoivanci pokazali svojo vrlo zmožnost v prirejanju interesantnih veselic in prav bi storili, da nas kmalu zopet osrečijo s podobnim. Šotori so bili tako lepo in fino prirejeni, da bi bolje jih noben izurjeni dekorater ne izvedel. Kaj pa še tiste bujne rožice v divnih narodnih nošah, ki so prav „rodoljubno“ prodajale in ponujale raznoliko narodno blago bazarja! Človek se jim kar načuditi ni mogel in kogar niso one očarale, ta je sploh nedovzeten za čar. Ondi poleg šotora, v katerem je točila sv. Cirila in Metoda „narodno pivo“ dražestna točalka, bila je ribolovnica na „trnek“. „Vodna Vila“ se je vsakokrat nasmejala prav tajnostno, kadar je segnil rodoljubni ribar s trnekom v njen skrivnostni element, kajti vedela je, da bje ribarju v burnih akordih srce gole radovednosti, kaj da potegne iz „globočine“. No, naposled sta bila srečna oba, saj je „globočina“ branila toliko in takih darov, kakoršnih ne hrani nobeno morje, k večjemu, ako se potopi na njega dno ponesrečena ladija. Ker nam bode gotovo še spregovoriti kako besedo o tej veselici, zaključujem danes v naglici samo še z besedami: Bog daj sv. Ivanu še mnogo takih krasnih veselic kakor je bila ta in naš svet bo uverjen, da pač zmoremo veliko, ako le hočemo.

Nemški „Schulverein“, to je ono društvo, ki slično kakor laška „Lega“ vlačil slovanske otroke iz naročij slovanskih mater, je imelo predvčerajšnjim svoj občni zbor. Došlo je tudi mnogo Nemcev iz rajha. Predsednik je prijavil, da so se v minulem letu dohodki družbe zmanjšali za 40000 gl. — Na poslopiju je vihrala zlato-rudeča-črna zastava, katero pa so morali sneti na zahtevo policije.

Kraljeva ideja! Mladi španski kralj Alfonz je dobil nedavno temu od madridskega škofa svetinjo, katero je blagoslovil papež. Mladi kralj je prašal, čemu mu bode svetinja. — „Da Vaše Veličanstvo obvaruje vsega zla“. — Kralj se je zahvalil prisrčno za ta dar. Škrivaj pa je dal napraviti kralj 20 zabojev svetinj, katere je poslal škofu s prošnjo, naj prosi sv. Očeta, da jih blagoslovi. Svetinje so namenjene za vojske na Kubi, katere naj istotako obvarujejo nevarnosti. Zaboji svetinj so že na poti v Rim. Značilno za duhovitost mladega kralja je tudi sledeče: Ko so došli s Kube zadnje neprijetne vesti, je rekla sinku kraljicamati: „Glej, koliko ljudi mora umreti za te“, na kar je deček vzkliknil ves prestrašen: „Oj mati, mati, zakaj umrjo, naj bi raje živeli za me!“

Udove slavnih Francozov. Ker je francoski narod zares vreden, da si ga jemlje vsi drugi narodi v vzgled in ker so Francozi celo po simpatiji nekaki zavezniki Slovanov, je opravičeno, da se povečkrat bavimo z zanimivimi stvarmi, ki prihajajo iz Francoske. Tako čitamo v nekem pariškem listu, kako žive n. pr. udove slavnih in slovečih Francozov. Gospa Mac Mahon, udova slavnega predsednika francoske republike je odbila ponudeno jej penzijo ali pokojnino, da bi s tem državi prihranila stroškov. Kajti gospa Mac Mahon ima lastnega premoženja obilico. Ona poseduje v Parizu lepo palačo, v kateri biva po zimi in v pokrajini Lovret lep gradič, na katerem biva po leti. Njeni gosti so najodličnejši rojalisti — pripadniki francoske kraljeve krone. Gospa Carnot, udova umorjenega predsednika republike, se je popolnoma odločila od sveta, sprejema pa še visoke knežje in dostojanstvene osebe. V svoji hiši je napravila kapelico, katero je napolnila spomini na rajnega. Tudi ona je odklonila državno penzijo. Drugače zopet živi udova zgodovinarja Micheleta. Leta živi sicer samotno, a peča se nepretrgoma z izdajo

del svojega moža, katera še niso bila obelodanjena. — Gospa Dumas, udova slavnega dramatika Aleksandra Dumas-a, preživlja svoje udovstvo s podobnimi opravili, kakor udova Michelet, toda ona si prizadeva nasprotno, da literarna zupščina njenega moža ne zagleda belega dne. Še marljivejša v tem pogledu pa je madama Gounod, udova slavnega glasbenika Gounoda. Onaj celo zabranjuje uprizorjanje prvinskih del svojega soproga, ker bi tako uprizorjanje utegnulo škodovati slavi Gounodovi. In udova „velikega Francoza“, kakor je bil imenovan grof Lesseps, živi večji del na posestvu svojega soproga v grajsčini „La Chesnaye“, kjer je Lesseps umrl. A ona dobiva od sueške družbe letne rente 120.000 frankov. Udova Pasteur-jeva pak živi v zavodu, ki nosi ime njenega moža in ima letne pokojnine 225.000 frankov.

Odkritje nagrobnega spomenika pokojnemu ces. kr. učitelju v Idriji Levsteku, bode prihodnj četrtak dne 7. t. m. s petjem in nagrobnim govorom. Takoj po tej slavnosti ob 11. uri bo občni zbor „društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega“.

Samomor. Dne 2. t. m. zastrupila se je v ulici S. Nicoló št. 22, — 22 letna Carla Sizza s karbolovo kislino. Prihitevši zdravnik rešilne postaje samomorilke ni več našel žive in so jo prenesli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Zopet nekaj novega iz barbarske Rusije. To je pa že preveč, si bode mislil cenjen čitatelj! Ta Rusija hoče menda obrniti na-se pozornost vsega sveta in v nekaterih dneh nadomestiti, kar se je zamudilo v stoletjih. No, in ako bi bilo temu tako? Ali jo je smatrati radi tega barbarsko.

Pa čujte, kaj si je zopet izmislila ta Rusija! Vlada v Petrogradu kani neke podjetje, ki se sme zares imenovati gorostasno in katerega izvršitev bi bila za Rusijo velikanskega pomena tako v gospodarskem, kakor v industrijskem obziru.

To podjetje se tiče prekopa ali kanala mej Rigo in Kerzonom, t. j. mej vztočnim in črnim morjem. Dolgost prekopa bi bila 1600 m. in bi bil v gorenjem delu širok 60.5 m. in v globočini 8.5 m. Kanal bode vezal Duno in Beresino mejsaboj, pa Dnjeper. Na več krajih so že pričeli z delom, tako gradnjo ogromnih pristanišč ob Rigi in Kerzonu. Preračun stroškov znaša 200 milijonov rubljev in se morajo dela zvršiti do leta 1902.

Loterijske številke, izžrebane dne 2. t. m.:
Dunaj 58, 24, 66, 86 68.
Gradec 27, 67, 53, 2 83.

Službi zdravnikov. V italijanskih listih čitamo, da je občinski zastop v Korminu razpisom od 1. junija 1897. št. 943 — obnovljenim z razpisom od dne 13. sept. ad št. 943 — razpisal dve službi zdravnikov-kirurgov-porodničarjev. Plači sti po 1000 gl. in 200 gl. od delalskega društva. Oba zdravnikabosta morala opravljati zdravstveno službo kakor jo nalaga preneseni delokrog ter brezplačno zdraviti siromake. Poleg tega smeta pa svobodno izvrševati privatno prakso, samo da je urejeno tako, da je jeden vsikdar na razpolago v občini sami. Službi bi blo nastopiti z dnem 20. oktobra 1897. Primerno opremljene prošnje je uložiti do 15. t. m. na municipiju v Korminu, kjer se izvedo podrobni pogoji.

To objavo smo ponatisnili, ker utegne zanimati tudi kakega slovenskega zdravnika; to tem bolj, ker je v sednem okraju korminskem velik del prebivalstva slovenske narečnosti.

Najnovejše vesti.

Pariz 2. „Journal“ je izvedel, da se je razkrila neka zarota, imejoča namen osvoboditi izdajalca, nekdanjega kapitana Dreyfusa a. Jednega stražarja so zaprli.

London 4. „Standart“ poroča iz Carigrada, da je Porta z nova doposlala noto vevlastim, v kateri dela z nova ugovore glede Krete.

Rim 3. „Opinione“ poroča, da završi Italija okupacijo Kasale najpozneje do 25. decembra tega leta.

Za slabotne

bolehave valed pomanjkanja krvi na živcih, blede in slabo otroke; izvrstnega okusa in preiskkušenega učinka je **železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani** (Dunajska cesta)

priporočeno od mnogih zdravnikov. — Polliterska steklenica velja 1 gl., pet polliterskih steklenic 4 gl. 50 kr.

Tegovinske brzojavke in v rest.

Budimpešta. Pšenica za jesen 12.05 12.09 Pšenica za spomlad 1898 11.62 do 11.63 Oves za jesen 6.95 6. — Rž za jesen 8.53 8.57. Koroza za oktober 1897. 4.45 4.50

Pšenica nova od 78 kil. f. 12.24—12.30 do 79 kilo 12.35 12.40 od 80 kil. f. 12.40—12.45, od 81. kil. f. 12.45 12.50, od 82 kil. for. 12.25 12.30. Ječmen 6.15 9. — prosa 6.30 6.50

Pšenica: Sredneponudbe malo povpraševanje. (Prodaja 18000 mt. st. Vreme: dež.)

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12.37 do —. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.26 Concasse f. 37, Cetvorni f. 37 1/2, v glavah f. 38.25 38.50

Bayre. Kava Santos good average za okt. 43.25 za januar 42.75

Hamburg. Santos good average za oktober 34.50, za december 35.25 za marc 35.75 za maj 36. — mirno.

Dunajska borza 4. oktobra 1897.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	102.15	102.10
„ „ v srebru	102.15	102.90
Avstrijska renta v slatu	123.90	123.45
„ „ v kronah	101.75	101.90
Kreditne akcije	356 —	355.50
London 10 Let.	119.70	119.65
Napoleoni	9.51 1/2	9.52 1/2
30 mark	11.73	11.74
100 italj. lir	45.12 1/2	45.15

VABILO

na shod, katerega priredi „Kmetijska in vrtarska družba za Trst in okolico“ v nedeljo dne 10. t. m. v Bazovici.

Shod se bode vršil v hiši gospoda Presla (na pošti) in sicer popoldne po večernicah.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.
2. Pogovor o važnosti kmetijskih družb, s posebnim ozirom na ustanovitev kmetijske podružnice v Bazovici.
3. Pogovor o mlekarških zadrugah.
4. Razni predlogi.

Z ozirom na veliko važnost tega shoda vabi na živahno udeležbo

Odkor kmetijske in vrtarske družbe za Trst in okolico.

Tržne cene

(Cene se razumeje na debelo in s carino vred.)

Domaci pridelki.

Ime	100 K.	od for.	do for.
Titel: Koka	100 K.	12.75	13. —
Mandoloni	„	10. —	10.25
svetlorudeči	„	—	—
mandolini	„	—	—
kanarček	„	—	—
bohinjski	„	10.75	11. —
beli veliki	„	—	—
„ mali	„	—	—
zeleni, dolgi	„	—	—
„ okrogli	„	—	—
mešani hrvaški	„	—	—
„ štajerski	„	—	—
Mast fino štajersko	„	65. —	70. —
Ječmen št. 10	„	10.75	—
„ 9	„	11.50	—
„ 8	„	13.50	—
Zelje kranjsko	„	5.50	—
Bepa	„	—	—
Krompir	„	3.20	3.80
Proso kranjsko	„	—	—
Leča, kranjska	„	—	—
upeh ogerski	„	60. —	61. —
Mast	„	54. —	55. —
Kava Moca	„	150. —	152. —
Caylon Plant. fina	„	170. —	171. —
„ Perl	„	180. —	182. —
Portorico	„	162. —	164. —
Java Malang	„	128. —	128. —
Guatemala	„	124. —	125. —
San Domingo	„	123. —	130. —
Malabar Plant.	„	—	—
„ nativo	„	—	—
Laguayra Plant	„	—	—
„ nativo	„	—	—
Santos fini	„	101. —	102. —
„ srednje fini	„	97. —	98. —
„ srednji	„	91. —	92. —
„ ordinar	„	82. —	83. —
Rio oprani	„	—	—
„ najfiniji	„	100. —	102. —
„ srednji	„	90. —	91. —
„ ordinar	„	36.25	36.75
Sladkor Centrifugal I. vrste	„	37. —	37.25
„ Concasse	„	38. —	38.50
„ v glavah	„	—	—
razkosani	„	—	—
Ris italijanski fini	„	23. —	—
„ srednji	„	22.50	—
Japan fini	„	17. —	17. —
„ srednji	„	16.50	16.50
Rangoon extra	„	14.50	14.17
I.	„	13.75	14.75
II.	„	10.75	11. —
Petroleji ruski v sodih	„	17. —	—
„ v zabojih od 29 kil.	„	5.50	—
Olje italijansko najfinije	„	66. —	68. —
„ srednje	„	58. —	60.60
„ bambažno, amerik.	„	29. —	29.50
„ dalmatinsko	„	—	—
Limoni Mesinski	„	—	—
Pomaranče	„	—	—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	—	—
„ Bari	„	82. —	84. —
Pinjoli	„	—	—
Boščji Dalmatinski novi	„	—	—
„ Pulješki	„	11.50	12. —
Smekve Pulješke	„	—	—
„ Grške v venoih,	„	13.75	—
Sultanine	„	48. —	52. —
Vamperli novi	„	32. —	33. —
Oljbe	„	—	—
Modra galica	„	23.50	—
Polenovke srednje velikosti	„	39.40	41. —
„ velike	„	39.40	—
„ male	„	40.41	—
Slaniki v velikih sodih	„	—	—
„ v 1/2	„	—	—